CZĘŚĆ XIV. № 53. ROK 7. (1836.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego, i w Biurze informacyjnem; w Wilnie, w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna:* w Rossyi, s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna,* 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Smirdina i *Roczna,* 45 r. as. *Półroczna,* 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego *Roczna,* 55 r. as. *Półroczna,* 28 r. ass.

Wtorek, $\frac{14}{26}$ Lipca.

Wiadomości krajowe.

CESARSTWO ROSSYJSKIE.

Petersburg $\frac{13}{25}$ *Lipca.*

— Przez Reskrypt Cesarski z dnia 24 Czerwca, Kommisarz jeneralny do interesów handlowych w Królestwie Neapolitańskiém, Rzecz. Radzca Stanu *Sass*, mianowany kawalerem orderu Ś. Stanisława 2 klassy.

— Przez Ukazy Cesarskie do Rządz. Senatu zostały zatwierdzone: 1) *21 Maja b. r.* prawidła o ratowaniu rozbijających się okrętów i innych statków i 2) *4 Czerwca b. r.* Dodatkowe prawidła do Ustawy o działaniach celnych, w kraju Zaukaukazskim umieszczonéj w układzie celnych Ustaw i urządzeń (tom VI, artykuły 1911 — 1989).

— *20 Czerwca*, zostający w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Radzca Tajny hrabia Leon *Potocki*, mianowany Posłem nadzwyczajnym i Ministrem pełnomocnym J. C. Mości przy Dworze Króla Jmci Szwedzkiego.

— Przez Ukaz Cesarski do Kantoru Dworu, z dnia 21 Czerwca, mianowani: Bibliotekarz Komitetu Zagranicznej Cenzury Radzca Dworu, kamerjunker xżę *Odojewskoj* Szambelanem, a Dozorca honorowy Nikołajewskiej powiatowej szkoły Assesor-Kolleg, *Botjanow*, kamerjunkrem Dworu J. C. Mości.

— Na zasadzie Zdania Rady Państwa, P. Minister Skarbu wydał w d. 19 Czerwca b. r. cudzoziemcom Felixowi Didier i Felixowi Drouanet wyłączny dziesięcioletni przywilej, na wyrabianie i używanie apparatów do przenoszenia z miejsca na miejsce i wypalania oświecalnego gazu.

Ukazy Rządzącego Senatu.

1) *26 Czerwca.* (Z ogóln. Zgrom. trzech pierwszych Dep.) O sztrafie uzyskiwanym od dzierżawców artykułów czynszowych (оброчныя статьи.)

2) *27 tegoż m.* (Z granicz. Dep.) O poleceniu Głównemu Dyrektorowi Korpusu Mierniczego, oddzielnego zarządu nad częścią administracyjną miernictwa.

3) *30 tegoż m.* (s 4 Dep.) O ustanowieniu opieki nad nieruchomemi dobrami Radzcy Tajnego xięcia Kurakina.

4) *tegoż dnia.* (s 1 Dep.) O potrącaniu na rzecz Ministerstwa Skarbu ½ procent od summ umówionych za kontraktami na dostawę dla armii i floty sukien i karaziei.

5) *tegoż dnia.* (s tegoż Dep.) O założeniu przez PP. Szambelana Jana *Malcow*, Sergijusza *Malcow*, Sergijusza *Sobolewskiego* i angielskiego poddanego Roberta *Kennedy* przędzalni bawełny w Petersburgu lub okolicach.

6) *tegoż dnia.* (Z ogóln. zgrom. trzech pierwszych Dep.) Z ogłoszeniem Zdania Rady Państwa, zatw. przez N. Pana w d. 21 Maja b. r. o majątkach szlacheckich, dostających się w spadku takim osobom, które niemają prawa niemi władać. Zdaniem tém postanowiono, że wsi, tudzież włościanie i wszelkiego nazwania poddani, z ziemią lub bez niej, dostający się w spadku osobie mającej tylko osobiste szlachectwo, lub innej, równie nie mającej prawa władać niemi, mają być natychmiast zabierani do skarbu, ten zaś wypłaci spadkobiercy za każdą męzką duszę taką ilość, jaka wypada według ceny ustanowionej do pisania praw przedażnych na dobra z włościanami w tej gubernii, gdzie się znajduje ziemia, lub, jeżeli jej niema, gdzie poddani przy swoim panu mieszkali. Jeżeli w dobrach nieruchomych są fabryki, inne zakłady, rybołowstwa i t. p. lub główne mieszkalne zabudowania, za te wypłacone będzie oddzielnie wynagrodzenie według prawnego oszacowania. Włościanie tym sposobem zabrani na skarb, przechodzą do stanu włościan skarbowych i prócz właściwych podatków i powinności, będą płacili rocznie po 5 proc. od summy, jaka za nich ze skarbu wypłaconą

została, aż do zupełnego jej umorzenia. Poddani bez ziemi, będą obowiązani w 9-miesięcznym zakresie obrać sobie stan, i w nim, skorzystawszy z ulg, prawem udzielonych, również będą płacili po 5 proc. za każdą duszę. Od tego wyłączają się starcy przeszło 60-letni, i kaleki. Tem nowém prawem odmienia się całkowicie artykuł 166 Układu Praw o stanach (Tom IX), a uzupełnia się Oddział III, Rozdziału X, Tytułu 1 Części 1 Tomu V. Układu Praw o Podatkach.

7) *tegoż dnia.* (s 4 Dep.) O ustanowieniu majoratu z dóbr pozostałych po Jen.-feldmarszałku hrabi Dybiczu - Zabałkańskim, pod nazwaniem *Majoratu Zabałkańskiego.*

8) *2 b. m.* (s 1 Dep.) O prawidłach zabeśpieczania zabudowań we Wtórém Rossyjskiem towarzystwie zabeśpieczeń od ognia, dla zastawiania ich w Urzędach Powszechnej Opieki.

9) *tegoż dnia.* (s tegoż Dep.) O rozciągnieniu mocy obowiązującej 2 punktu Ukazu Cesarskiego z d. 20 Listopada 1835 roku, (patrz ówczesny Tygodnik), tak na etatowe gubernijalne posady zarządu pocztowego, jako i na wszelkie w gubernijach etatowe miejsca.

10) *tegoż dnia.* (s tegoż Dep.) O uznaniu Grzegorza *Hardera* Duńskim Wice-konsulem w Parnawie.

11) *tegoż dnia.* (s tegoż Dep.) O pozwoleniu mieszkańcóm Bessarabii, nieumiejącym rossyjskiego języka, tłumaczyć się ustnie w sprawach kryminalnych, a w innych i podawać pisma w języku mołdawskim.

12) *3 b. m.* (S 1 Dep.) Z ogłoszeniem następnego Zdania Rady Państwa, zatw. przez N. Pana w d. 25 Maja b. r. «Rada Państwa w Departamencie praw i na zgrom. ogólném, roztrząsając przedstawienie Ministra Skarbu we względzie wydawania z zakładów kredytowych kapitałów, należących do osób, które skończyły lat siedmnaście wieku, zważyła, że jeżeli siedmnastoletniej osobie nie pozwala się ani przedawać ani zastawiać swego majątku, ani też dawać nań żadnych zobowiązań bez zgodzenia się kuratora: toć stąd wypada, że prawo nie supponuje w takiej osobie dostatecznej przezorności ku czuwaniu nad własnym pożytkiem; tymczasem, wziąwszy w bezpośrednie swoje rozrządzenie kapitał pieniężny, stanowiący częstokroć jedyną puściznę, siedmnastoletni, przez nietrafnego użycie, może sobie zrządzić tyleż, lub więcej jeszcze szkody, niż przez wszelkie wyprzedaże i zobowiązania. Skutkiem tego Rada Państwa *uchwaliła:* artykuł 167 Układu Praw Cywilnych uzupełnić, w rozwiązaniu wynikłego zagadnienia, jak następuje: «Osoba która ukończyła lat 17, obejmuje rządy nad swym majątkiem, lecz nieinaczej może zaciągać długi i dawać pisemne zobowiązania, tudzież rozrządzać kapitałami, gdziekolwiek w obrocie będącemi, lub takowe z zakładów kredytowych Państwa zdejmować, — a to bez różnicy dzieci wydzielonych i nie wydzielonych — jak za zgodzeniem się i podpisem kuratorów.»

13) *tegoż dnia.* (s tegoż Dep.) O uznaniu kupca Alexandra *Jemsa* Szwedzkim i Norwegskim Wice-konsulem w Taganrogu.

14) *7 b. m.* (s tegoż Dep.) O opłatach za wycięcie dębów i innych drzew twardych małego wymiaru.

15) *8 b. m.* (S tegoż Dep.) O zachowaniu w dotychczasowej sile urządzeń po miastach względem oddzielnego odbywania powinności przez cechowych i mieszczan.

Mowa P. Ministra Skarbu na pos. Rady Kred. Zakł. Państwa z d. 16 z. m.

(Ciąg dalszy.)

«Wyjęcie z obiegu biletów Skarbu Państwa ostatnich czterech seryj, puszczonych w r. 1834, powinno trwać, począwszy od r. bieżącego cztery lata, po 10,000,000 corok.

W tym celu zawczasu użyte zostały środki w celu zgromadzenia tych biletów w kassach Komissyi Umorzenia i Banków. Lubo widocznie coraz ich mniej wpływa do skarbu ze względu iż są dogodniejsze do obrotów, zwłaszcza w odległych częściach Państwa; zdołano jednak przygotować do spalenia biletów za 7,000,000 r. i ta ich ilość, wraz s powyższemi 223,500 r., dziś w obecności waszej będzie spaloną.

Po takiem objaśnieniu, opowiem pokrótce stan naszych kredytowych zakładów.

Komissya umorzenia Długu Państwa.

Stan xięgi długów Państwa.

W ciągu 1835 r. zapisano w xiędze długów w rzędzie długów terminowych, pożyczone przez Skarb Państwa za roskazem Monarszym od kass depozytowych (**Сохранныя казны.**)

a) na warunkach 37-letnich pożyczek.

od Petersburskiej assygnatami . 1,521,500 r.
— Moskiewskiej . . . . 19,500,000 —

b) na warunkach 8-letnich pożyczek.

od Moskiewskiej ass. . . . . . . 175,225 —

Długi terminowe spłacone były podług umowy.

Wykupiono zwyczajnych 5-procentowych nieterminowych długów, podług losowań odbytych stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów potwierdzonego przez N. Pana 26 Czerw. 1835 r.

srebrem . . . . 691,000 r.

Z długów nietykalnych na żądanie deponenta przepisano do rzędu zwyczajnych nieterminowych 10,000 r. ass.

Po takich odmianach stan xięgi długu Państwa 1 Stycz. 1836 r. jest następujący:

Długi terminowe.

a) Zagraniczne Hollenderskie.

Pierwszej pożyczki. . . . . 81,600,000 guld.
s których na Rossyą . . . . 41,600,000 —
drugiej pożyczki. . . . . 38,903,000 —

b) Krajowe:

srebrem . . . . 1,929,107 r. 75 k.
assygnatami . . . . . 142,246,762 — 89 —

Długi nieterminowe.

6% złotem. . . . . 14,220 r.

— srebrem . . . . 6,921,452 — 93½ k.
— assygnatami . . . . 230,267,871 —
5⁰⁄₀ srebrem . . . . 106,629,280 —

W ogóle długów terminowych i nieterminowych do 1836 r. po obrachowaniu na assygnacye.

assygnatami . . . . . . 960,848,658 r. 42 k.

Długów nieterminowych do r. 1836 wykupionych przez Komissyą.

6⁰⁄₀ złotem . . . . 8,700 r.
— srebrem . . . . 2,974,700 —
— assygnacyami . . . . 61,714,280 —
5⁰⁄₀ srebrem . . . . 16,476,720 —

Obroty summ.

Przychod.

Na spłatę długów podług tabelli Komissya Umorzenia miała w r. 1835 przeznaczone:

assygnacyami . . . . . 68,802,678 r. 19 k.

W Skarbie Państwa pozostało 2,273,597 r. 23 k. oszczędzonych w stosunku do oznaczonych domniemanie kursów, weszło zatem rzeczywiście do Komissyi 66,529,080 r. 96 k. Summa ta po wymianie na brzęczącą monetę i po przyłączeniu do niej pozostałości z lat przeszłych i innych summ na tabelli nie położonych, wynosiła:

dukatów . . . . 833 —
złotem . . . . 1,917 — 20 —
srebrem . . . . 10,352,583 — 49¼ —
assygnacyami . . . . . 45,615,039 — 83¼ —

Rozchod.

S tych summ Kommisya w r. 1835 użyła:

Na długi terminowe zagraniczne i krajowe:

srebrem . . . . 120,960 r.
assygnacyami . . . . . 17,580,579 — 84 k.

Na długi nieterminowe 6 i 5 procentowe obrócono na kapitały wykupna:

złotem . . . . 362 r.
srebrem . . . . 1,702,776 — 40 k.
assygnacyami . . . . 2,625,732 —

Zapłacono dochodów stałych właścicielom kapitałów i Obrócono na kapitał wykupna:

złotem . . . . 1,219 — 20 —
srebrem . . . . 6,356,534 — 22½ —
assygnacyami . . . . 14,834,604 — 38¼ —

Wypłacono rozmaitych długów bez wydania biletów gotowizną kapitału i procentów:

srebrem . . . . 181,883 — 70¼ —
assygnacyami . . . . 2,884,372 — 4 —

Przepisano na kapitał wykupa otrzymane ze sprzedaży dóbr skarbowych:

srebrem . . . . 708 — 70 —
assygnacyami . . . . . 1,921 — 43 —

S summ otrzymanych za dobra skonfiskowane oddano rozmaitym urzędom:

dukatów 40
srebrem . . . . 219,053 r. 70 k.
assygnacyami . . . . . 59,903 — 48 —

Potrącono na wydatki Komissyi:

assygnacyami . . . . . 400,000 —

Po tych wydatkach pozostało na r. 1836 summ rozmaitych:

dukatów 793
złotem . . . . 336 r.
srebrem . . . . 1,770,666 — 71½ —
assygnacyami . . . . . 7,227,926 — 55 —

(*d. c. p.*)

— Do Petersburga przybył, 3 b. m., z Dryzy, tameczny obyw. *Szystowski.* Wyjechał, tegoż dnia, do Mohylewa, Kijowski Vice-gubernator Radzca Stanu *Pienkin.*

KRÓLESTWO POLSKIE.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY MIKOŁAJ I

CESARZ WSZECH ROSSYJ, KRÓL POLSKI.

etc. etc. etc.

Rozważywszy projekta przepisów o mundurach cywilnych tudzież ogólnej klassyfikacyi urzędów pod tym względem w Królestwie Polskiem, przez Radę Administracyjną tegoż Królestwa Nam przedstawione, a następnie, z rozkazu Naszego, w Departamencie do interesów Polskich w Radzie Państwa roztrząśnięte, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Pomienione projekta przepisów o mundurach, tudzież ogólnej kwalifikacyi urzędów pod tym względem w Królestwie Polskiem, obok załączone, niniejszem zatwierdzają się.

Art. 2. Ogólna klassyfikacya urzędów, o której mowa w artykule poprzedzającym, ma służyć i za stopniowanie, onychże, tak w stosunku jednego do drugiego w Królewstwie, jako i w stosunku do posad odpowiednich w Cesarstwie.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia Namiestnikowi Naszemu i Radzie Administracyjnej Królestwa Polskiego polecamy.

Dan w Carskiem Siele dnia $\frac{11}{23}$ Maja 1836.

(podpisano) MIKOŁAJ

przez Cesarza i Króla: Minister Sekretarz Stanu.

(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Przepisy o mundurach Cywilnych.

Rozdział I.

O formie ogólnej mundurów.

§ 1. Mundur oznacza wydział służby i urząd.

§ 2. Mundury cywilne w ogólności są na jeden rząd zapinane, i mają po dziewięć guzików na przodzie, po trzy na mankietach, jeśli te są okrągłe, po trzy na klapach kieszeniowych i po dwa na każdym fałdzie z tyłu; czyli ra-

zem po 25 guzików koloru i stępla oznaczonego dla każdego z osobna wydziału.

§ 3. W wydziałach zaś, w których, stosownie do przepisanej formy, mankiety u mundurów powinny być roscięte, dwa tylko nat ychże mankietach mają być guziki, jako to: u mundurów dla szlachty, tudzież wydziałów: leśnego, pałacowego, policyjnego, górniczego i menniczego, niżej §§ 62, 67, 76, 78, 79, 82, 85 i 88 opisanych.

Rozróżnienie kolorów.

§ 4. Mundury cywilne w ogólności powinny być z sukna ciemno-zielonego; granatowy kolor przeznacza się tylko dla wydziału Spraw Duchownych i Oświecenia Publicznego, dla urzędników cywilnych wydziału Kommunikacyj lądowych i wodnych, oraz dla wydziału służby górniczej i mennicznej.

Części munduru.

§ 5. Kołnierz u mundurów cywilnych stojący, tak sukienny jako i axamitny, będzie koloru właściwego dla każdego wydziału, stosownie do przepisów rozdziału III.

§ 6. Mankiety w ogólności mają być okrągłe, wyjąwszy mundurów władz w § 3 wyszczególnionych, w których będą rozcięte.

§ 7. Klapy kieszeniowe sukienne, równie jak i podszewka będą tegoż co i mundury koloru, wyjąwszy u niektórych mundurów kroju wojskowego, dla których przepisana jest podszewka czerwona.

§ 8. Krój mundurów, oraz kołnierzy, mankietów i klap kieszeniowych, oznaczony jest w rysunkach dla każdej władzy wydanych.

§ 9. Mundury co do formy w poprzedzających paragrafach opisane, dzielą się co do haftów, podług stopni urzędów, na 10 klass, z zastosowaniem wszakże do załączonej przy niniejszych przepisach klassyfikacyi. Haft będzie złoty lub srebrny, stosownie do wzorów przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzonych. *(d. c. p.)*

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 12 Lipca. W izbie parów 7 b. m. nowy biskup Lichfield i Coventry zajął po raz pierwszy swoje miejsce i złożył zwykłą przysięgę. Biskup Llandlaff złożył prośbę 52 członków kościoła irlandzkiego, błagającą izbę o przyśpieszenie środków w interesie tegoż kościoła proponowanych.

Margrabia Lansdowne, wyłożywszy szczegółowo charakter bilu o dziesięcinach w Anglii, wniosł izby odczytano go po raz drugi, co też po krótkich sporach zostało uchwalonem.

11 b. m. lord kanclerz wniósł odczytanie po raz drugi bilu przeciw więzieniu za długi, który zawiera 74 artykuły. Gdy atoli wielka rościągłość tego prawa nie pozwoliłaby izbie ukończyć jego rozbioru w ciągu bieżącej sessyi, dla tego lord Wellington radził odroczyć jego odczytanie do trzech miesięcy (formuła odrzucenia). Wniosek ten, wspierany przez lorda Abinger, został większością 24 głosów przyjęty.

Na wniosek lorda Melbourne, bile o utrzymywaniu metryk urodzeń odczytane zostały po raz trzeci.

— W izbie niższej 5 b. m. bil o kościele w Irlandyi przyjęty został w komitecie.

6*go*, posiedzenie nie przedstawiało nic interesującego.

8*go*, na zapytanie P. Heathcote, P. Poulett Thompson oznajmił, iż rząd francuski wprowadził znaczne zmniejszenia w cłach od wełn angielskich.

Lord J. Russell złożył czwarty raport o reformach mających się wprowadzić w dochodach irlandzkiego kościoła. Zapewniał on iż ministerstwo dalekie od chęci (którą mu przypisywano) ograniczenia dochodów tego kościoła, dla zniszczenia protestantyzmu w naszym kraju, sądzi przeciwnie iż dochody te nie są dostateczne, i że dla tego powinny być rozdzielone w sposób słuszniejszy i bardziej zamierzanemu celowi przyzwoity.

Raport ten przyjęty był z oklaskami, i szlachetny lord upoważniony został do wniesienia bilu w tym przedmiocie.

11*go*, słuchano raport bilu o kościele w Irlandyi i na trzecie jego odczytanie wyznaczono 15 b. m.

— 6 b. m. na wielkich pokojach pałacu St.-James, pożegnał Króla Jmci J. K. W. xiążę Oranii, który za kilka dni wyjeżdża do Rotterdamu.

— Stan zdrowia xięcia Sussex coraz bardziej jest zaspakajającym.

— W gazecie *Courrier* czytamy iż parlament na nowo zwołany zostanie w Listopadzie, gdyż ministerstwo koniecznie żąda izby bil o reformie korporacyj municypalnych w Irlandyi został przyjęty.

Paryż 11 Lipca. JJ. KK. WW. xiążęta Orléans i Nemours wrócili 4 b. m. do pałacu Neuilly.

— Ostrożności niegdyś przy straceniu Fieschi przedsięwzięte były niszem w porównaniu s témi, które dzisia urządzono; o 3*ej* rannej wszystkie wojska na to przeznaczone już się na miejscu uszykowały. 8 pułk kiryssyerów stanął po prawej stronie bulwaru d'Enfer, a na przeciw niego, szwadron gwardyi municypalnej; u rogatek d'Enfer postawiony został oddział 20 linijowego pułku, dla wzbraniania przystępu wszystkim na plac S. Jakuba, gdzie zbrodniarz miał być tracony. Na samym placu, rusztowanie otoczone było tak gęstémi szykami jazdy, iż te byłyby dostateczne dla ukrycia przed oczami reszty widzów wszystkich przygotowań, jeśliby nawet o innych ostrożnościach zapomniano.

Zbrodzień zdawał się tymczasem oczekiwać losu swojego z obojętnością. Poprzedzający wieczór spędził na śpiewaniu piosnek w dialekcie swojego kraju i paleniu fajki. Obudziwszy się o 2*ej* s pułnocy, żądał jadła i napojów, potem wyjrzał przez okno i rzekł: «niebo się na mnie chmurzy.»

O 4ej oznajmiono mu przybycie xięży Montes i Grivel, lecz Alibeau niechciał ich widzieć przed chwilą w której udać się miał w drogę na plac sracenia. W kwadrans potem stawił się kat ze swojemi pomocnikami, dla ostrzyżenia mu włosów i innych przygotowań. Te, nieco zachwiały zbrodniarza; ale wkrótce Alibeau znowu dawną przytomność ducha odzyskał i kiedy mu miano zarzucić na głowę czarną zasłonę, prosił ażeby jeszcze czas niejaki mógł palić fajkę. O ¾ na 5ą wsadzono go do karety, której drzwiczki zostały otworem. Przed karetą zbrodniarza jechał kabryolet z woźnym sądowym P. Sajou, za nią zaś jechały dwa najemne powozy, s których w pierwszym znajdował się zastępca prokuratora jenaralnego, w drugim zaś kat ze swoimi pomocnikami. Cug ten jechał tak szybko, iż zaledwie rozeznać można było czarną zasłonę pokrywającą głowę zbrodniarza. U stóp rusztowania xiądz Montes dopomógł mu wysiąść s karety i doprowadził do drabiny. Zbrodzień miał na sobie długą koszulę, króra sięgała mu aż do stóp. Nakoniec, po odczytaniu, wyroku, którego Alibeau wysłuchał stojąc, zdjęto mu zasłonę i koszulę; zbrodniarz pozostał w białych spodniach, z nogami bosémi. Xiądz Montes przybliżył się do niego, uściskał kilkakrotnie i zdał go w ręce kata. W kilka sekund potem, zbrodniarz poniósł zasłużoną karę.

— Alibeau do ostatniej chwili vzbraniał się prosić o przebaczenie kary. Przeciwnie ojciec jego, który wczora przybył do stolicy, podał o to prośbę przez P. Ledru. Wkrótce wszakże dowiedziano się iż prośba ta została odrzuconą.

(G. P. P. P.)

— W *Journal des Débats* czytamy: «Od niejakiego czasu panują tu nieprzerwanie największe upały. Ze wszystkich też departamentów dochodzą nas wiadomości iż gorąco wszędzie nadzwyczaj jest wysokiem, i podnosi stale merkuryusz do nader wzniosłego punktu. Tak w Bordeaux 30 Czerwca termometr o 2ej s południa, w cieniu, pokazywał 27 stopni. W Orleans 1 Lipca podniósł się do 28°. W Angers tegoż dnia wskazywał 26°.»

— P. Lechevalier, pierwszy konserwator biblioteki Stej Genowefy, autor «Podróży do Troady», umarł 2 b. m., w 84 roku życia.

— Jedna z gazet tutejszych, wydawana w duchu legitymistów, ogłasza co następuje: «Zdaje się, dać czytelnikom naszym możemy, prawie za rzecz urzędową, (która zresztą przeciwi się artykułowi gazety dworskiej Madryckiej z d. 29 Czerwca) następującą negocyacyę, która poruczoną została jenerałowi Cordova, za jego powrotem z Madrytu. Korzyści ostatnimi dniami w Asturyi i nad rzeką Ebro odniesione dały wszakże don Karlosowi możność, odpowiedzenia na te propozycye w sposób godności jego przyzwoity. Oto jest projekt układów które pomiędzy Karolem V a Królową Krystyną zawarte być miały.

«Jenerał Cordova, wróciwszy do głównej swojej kwatery, napisał niezwłocznie do jenerała Villareal (głównodowodzącego dziś armiją karlistów), s propozycyą wzajemnego dla widzenia się zjazdu. Ten ostatni nietylko oświadczył ze swej strony gotowość, lecz nawet osobiście udał się do głównej kwatery jenerała Cordova. Ten oznajmił mu iż ma od Królowy zlecenie przełożenia mu układów, których zasadę składają punkta następujące: 1) Związek małżeński pomiędzy xięciem Asturyi, starszym synem don Karlosa, i młodą Królową Izabellą. 2) Zachowanie konstytucyi (Królewskiego statutu) która poźniej będzie mogła uledz niektórym modyfikacyom. 3) Złożenie rady regencyi z osób obojga partyj. 4) Oddalenie się z Hiszpanii Królowy Krystyny i don Karlosa, s przyzwoitémi pensyami, których wypłata powinna być zaręczoną przez Angliją i Francyą. 5) Nakoniec, powszechna amnestya. — Don Karlos, w odpowiedzi swojej ne te przełożenia, oświadczył, iż małżeństwu się nie przeciwi, lecz nieuważa go za «conditio sine qua non», gdyż przyjęcie takowej zasady mogłoby dawać do zrozumienia iż wyrzeka się własnych praw i sposobu myślenia; co do konstytucyi, jej zachować nie może, ale natomiast zwołane być mają kortezy «per estamentos» dla urządzenia krajowych interesów; nakoniec wzbrania się opuścić Hiszpaniją i oświadcza iż Królowa może być pewną że pod jego rządami daleko spokojniej żyć będzie mogła aniżeli pod innym jakimkolwiek rządem.

«Gazeta Madrycká, dodaje *Quotidienne*, zawiera wprawdzie artykuł który się powyższym twierdzeniom przeciwi; lecz artykuł ten uważać się może za naturalny skutek odpowiedzi don Karlosa.»

New-York 15 Czerwca. Kongress przyjął ostatnimi dniami bil o włączeniu dotychczasowych posiadłości Michigan i Arkansas do rzędu Stanów Zjednoczonych.

Prezydent Jackson, w poselstwie do kongressu, nie przyjął ostatniego postanowienia tego ciała, o jego odroczeniu i przyszłym zjeździe, dając za powód, iż kongress ma jedynie prawo stanowić o dniu swojego zebrania, nie zaś o odroczeniu. Prezydent, dla wsparcia swoich twierdzeń, przytacza kilka artykułów konstytucyi i czyni uwagę iż postanowienie o odroczeniu kongressu wcale nie należy do rzędu środków prawodawczych.

Bern 5 Lipca. Wczora, 4 b. m. odbyło się tu uroczyste otwarcie sejmu federacyjnego. P. Tscharner, z Bernu, prezes Vorortu, zagaił sessyę mową, w której zapewniał iż związek helwecki mocne ma postanowienie nie pozwalać na bezkarne knowania w posiadłościach szwajcarskich żadnych zamachów przeciw bespieczeństwu mocarstw sąsiednych.

Fribourg 4 Lipca. Ostatnie knowania zbiegów politycznych pozbawiły wszystkich tej klassy emigrantów, schronienia, jakie im dotąd u siebie kantony związku szwajcarskiego dawały. Vorort wydał postanowienie, którem wszystkie kantony wezwane zostają do oddalenia każdego cudzoziemca, który nie złoży dostatecznych rękojmi, iż spokojnie pod opieką praw związkowych żyć będzie. Vorort przesłał w tymże czasie xięciu de Montebello, reprezentantowi Francyi przy związku szwajcarskim, notę, w której go uprasza o wstawienie się do swojego rządu, iżby wysyłanym ze Szwajcaryi politycznym emigrantom dozwolony został przejazd przez Francyą i ażeby wskazano im port, s któregoby mo-

gli odpłynąć do Ameryki. Xiążę Montebello przesłał tę notę do Paryża, i spodziewają się iż rząd Francuski zgodzi się na żądania Vorortu. *(J. S. P. Gaz. P. P. P.)*

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Piszą z Wiednia, iż Król Jmć Neapolitański zamierza tam zabawić do 15 Lipca, dla znajdowania się na wojskowych paradach, które s powodu jego przybycia miejsce mieć będą.

— Piszą z Hagi, iż Królowa Jmć, z JJ. KK. WW. xiężną i xięciem Albertem Pruskim przybyli tam 10 b. m.

— Xiążę Orleanu roskazał, po powrocie swoim do Paryża, wykonać przeznaczoną w darze dla Cesarzowy Austryackiej xiążkę do nabożeństwa, która będzie oraz pomnikiem typograficznym i próbą doskonałości jakiej sztuka drukarska dzisia we Francyi dosięgła. Text tej xiążki drukowany będzie niebieskiemi literami, na białym falistym jedwabnym papierze. Litery początkowe złote, ozdobne w świetne kolorowe arabeski. Każda stronica otoczona złotemi winietkami, i każdy rozdział ma na czele ozdoby i wykonywane od ręki malowidła. Nadto xiążka zawierać będzie 50 rysunków, zrobionych przez najsławniejszych żyjących francuskich artystów, w złocistych ramkach. Oprawa xiążki ze złotego sukna, z axamitnemi dwugłowemi orłami. Brzegi okładek i klamry, będą snycerskiej roboty ze złota, na wzór rękopisów wschodnich, nakoniec jedwabne jej zakładki mieć będą na końcach złote pieczątki, z emalijowanemi początkowemi literami, składającemi imię patronki N. Cesarzowy.

— W *Gazecie Tureckiej*, pod d. 18 Czerwca, ogłoszono co następuje: «Gdy Prorok prawem nam przepisał nosić brody, i gdy godność państwa wymaga abyśmy się do tego prawa stosowali: przeto Jego Sułtańska Mość pozwolił Muszirowi gwardyi, Ahmet Fewsi paszy i równym mu w stopniu Wezyrom, brodę zapuścić. Ta łaska udzieloną również została wszystkim innym urzędnikom, noszącym tytuł Wezyrów i Ferików.

— Cholera nieprzestaje grasować w Wiedniu. — Ostatnimi czasy śmiertelność wynosiła 100 osób na dzień.

— Kobiety s Pensylwanii podały do kongressu prosbę, długą 150 stop, i opatrzoną 5000 podpisów, o zmniejszenie handlu win i wódek. — W Nowym-Yorku zawiązało się pod prezydencyą doktora Smits-Boyer towarzystwo przeciw tabace, (anti-tobacco society). Na posiedzeniach towarzystwa kobiety tylko głos mają.

— W ciągu roku 1835 miało miejsce w Paryżu 229 samobójstw, s których 25 dopełnione zostały bronią ognistą, 7 ostremi narzędziami, 10 zrzuceniem się z wysokości, 118 przez uduszenie dymem węgli ziemnych, 19 przez utopienie się, 4 przez powieszenie, 9 przez otrucie.

Co do wieku osób które sobie życie odjęły, ogólny ten rachunek dzieli się następnie: samobójców mających od 15 do 20 lat było 17 osób, w tej liczbie 4 kobiety; od 20 do 25 lat, 30 osób, s których 11 kobiet; od 25 do 30 lat, 26 osób, s tych 12 kobiet; od 30 do 35 lat, 25 osób, s których 5 kobiet; od 35 do 40 lat, 28 osób, s tych 6 kobiet; od 40 do 45 lat, 22 osoby, s tych 9 kobiet; od 45 do 50 lat, 23 osoby, s tych 7 kobiet; od 50 do 55 lat, 6 mężczyzn i 4 kobiety; od 55 do 60 lat, 9 męż. 2 kobiety; od 60 do 65 lat, 3 męż. i tyleż kobiet; od 70 do 75 lat, 8 męż. i 1 kobieta; od 75 do 80 lat, 1 mężczyzna i 1 kobieta; od 80 do 85 lat; również 1 męż. i 1 kobieta.

Rozmaitości.

W roku bieżącym wyszło tu w Petersburgu dzieło w języku rossyjskim pod tytułem: «*Краткая Иппологія и курсъ верховой ѣзды*» (Krótka nauka o koniu i kurs konnej jazdy) z atlasem, złożonym z 11*stu*, arkuszowych rycin, s których jedne są wyobrażeniami konia i jego anatomicznego rozbioru, drugie zaś stosują się do konnej jazdy. Autorem jest pułkownik Jan *Bobiński*, który, przez ciąg długoletniej służby, szczególniej oddając się temu przedmiotowi, obok wypadków własnego doświadczenia, zgromadził w tém dziele z innych pisarzy wszystko, co do uzupełnienia wiadomości w tym względzie posłużyć mogło, i przeto jedynie skromności autorskiej przypisać należy, iż dzieło to, sumiennie wypracowane i składające gruby tom w ćwiartce, nosi tytuł «*Skrócenia*.» Dowiedziawszy się że exemplarze tej Hippologii mają być złożone na celniejszych xięgarskich stanowiskach naszych, śpieszymy zalecić ją tameczněj czytającej publiczności. W niedostatku dobrych dzieł tego rodzaju w naszym języku, prócz ogólnego interesu, s samego przedmiotu wynikającego, xiążka ta wielką bezpośrednią będzie miała pożyteczność dla tych, co chów koni na wielką skalę rozciągają, dla właścicieli stadnin. Może też dzieło to znajdzie tłumacza i przyswojenie jego polskiemu językowi byłoby nieporównanie większą dla publiczności przysługą, niż wszystkie razem wzięte złe, złych cudzoziemskich romansów przekłady. Hippologia P. Bobińskiego z rycinami kosztuje 25 rubli ass. Główny skład exemplarzy dotąd jest w Petersburgu i można się doń udawać pod następnym adressem: «Въ С.-Петербургѣ, въ книжной лавкѣ Военно-Топографическаго Депо, у Коммисара 9 класса Савина.»

Печатать позволяется. С.-Петербургъ. 13-го Іюля 1836. *Ценсоръ П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.